

Ο ΑΡΑΧΘΟΣ

Φτενά χωράφια κρατημένα με πεζούλια
κι άπιαστες γίδες που κρεμιούνται στους γκρεμούς
έτσι είν' ή πατρίδα μας' μά ή πούλια
δὲ λάμπει πιδ καθάρια σ' άλλους ούρανοῦς. Γ. Κ.

• ΜΗΝΙΑΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΑΡΤΑΣ •

ΠΕΡΙΟΔ. Β' - ΧΡΟΝΟΣ 3ος

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ :
ΠΑΤΗΣΙΩΝ 14 - Β' ΟΡΟΦ.

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 24

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 15

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ —
ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1979

Η ΓΕΦΥΡΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΖΕΤΑΙ...

Σύμφωνα με τις υπάρχουσες ως τώρα πληροφορίες και διαβεβαιώσεις ή γέφυρα στον Αραχθό θα κατασκευαστεί. Δημοσιεύουμε παρακάτω λε

Αθήνα 1.8.79

Προς
Τη Μηνιατική Έκδοση της
Αδελφότητας Κεντρικού
Αρτας «Ο ΑΡΑΧΘΟΣ» —
Πρόεδρο - υπεύθυνο Χρ. Αντωνίου

ΑΘΗΝΑ

Υστερα απ' την περσινή ερώτηση με το υπ' αριθ. 777) 27.7.78 έγγραφο της Βουλής στους αρμόδιους κ. Υπουργούς για την ζεύξη του ποταμού και την κατασκευή γέφυρας στην περιοχή σας και τη γνωστή τότε απάντηση του Υπ. Δημοσίων Έργων, έπειδη πέρασε στη συνέχεια άπρακτο άρκετο χρονικό διάστημα.

Κι' έπειδη είχα όρισμένες «έξωδικες» πληροφορίες, ανάγκαστηκα να συντάξω νέα Ερώτηση την οποία καταθέσαμε στη Βουλή την 2.7.79 με αριθ. 65.

Με τον κανονισμό της Βουλής δύναται να απαντήσουν έγγραφα μέσα σε 20 μέρες πού, λόγω των διακοπών, μπορεί να λήγουν την 20.10.1979.

Από άρμόδιο όμως του Υπουργείου πήρα την προφορι-

πτομέρειες της όλης υπόθεσης όπως μάς τις έστειλε ο Άρτινος βουλευτής του ΠΑΣΟΚ, Άλέκος Λιαροκάπης.

• κή πληροφορία ότι το έργο παραμένει για έκτέλεση χωρίς μεταβολή (θέσης κ.λπ.) όπως είχε αποφασισθεί, ότι ή σχετική πίστωση υπάρχει κι' ότι έπισημύδεται ή διαδικασία του διαγωνισμού. Αύτὲς είναι οι πληροφορίες.

Φωτοαντίγραφο της δεύτερης Ερώτησής μας έπισυνάπτω.

Με εκτίμηση
ΑΛΕΚΟΣ ΛΙΑΡΟΚΑΠΗΣ
Βουλευτής ΠΑΣΟΚ Άρτας

Ε Ρ Ω Τ Η Σ Η

Για τους κ.κ. Υπουργούς Δημοσίων Έργων, Συντονισμού και Έσωτερικών.

Υστερα από προηγούμενη ερώτησή μας κι' απ' το υπ' αριθ. 777) 27.7.78 σχετικό έγγραφο της Βουλής για τη ζεύξη του ποταμού Αραχθού στην περιφέρεια του Νομού Άρτας με την κατασκευή σύγχρονης γέφυρας για την επικοινωνία των κατοίκων των εκατέρωθεν Κοινοτήτων των περιοχών Τζουμερκών και Ξεροβουνίου, το Υπ. Δημ. Έργων με το υπ' αριθ. πρωτ. Β Μ16)0)10)160 από 20.10.78

Έγγραφό του άναγνώρισε την σπουδαιότητα και την σκοπιμότητα του έργου αυτού, έκανε το προϋπολογισμό της δαπάνης, έπρογραμμάτισε την κατασκευή κι' έστειλε την σχετική πρόταση στο Υπουργείο Συντονισμού.

Εκτοτε και μέχρι σήμερα ή έναρξη των εργασιών του έργου κατασκευής της γέφυρας δὲν άρχισε.

Ερωτώνται οι κ.κ. Υπουργοί με την θερμή παράκληση όπως άπαντήσουν σχετικά :

1. Σε ποιο σημείο βρίσκεται σήμερα το θέμα της ζεύξης του ποταμού Αράχθου και της κατασκευής της γέφυρας στην περιφέρεια των έναντι Κοινοτήτων Ροδαυγής και Ράμιας - Κεντρικού, της οποίας ή σπουδαιότητα άναγνωρίστηκε.

II. Άν χωρίς άλλη καθυστέρηση και άπώλεια πολύτιμου χρόνου θα προϋδιν σ' άλλες τις ύπολειπόμενες ένέργειες για την άμεση έναρξη των εργασιών της κατασκευής τους για την εξυπηρέτηση των κατοίκων των πολυπληθών Κοινοτήτων και όλων των διακινουμένων.

Οι Βουλευτές πού έρωτούν
ΑΛΕΚΟΣ ΛΙΑΡΟΚΑΠΗΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΣΟΒΟΛΑΣ

Απαντώντας στο έγγραφο σας 65)12.7.79 με το οποίο μάς έχει σταλεί ή ερώτηση των ανωτέρω Βουλευτών σχετικά με το θέμα της ζεύξης του ποταμού Αράχθου στην περιοχή των Κοινοτήτων Ράμιας και Ροδαυγής, σας πληροφούμε τά κάτωθι :

Η σύνταξη της μελέτης της ανωτέρω γεφύρας μετά των προσπελάσεων της έχει ένταχθεί στο πρόγραμμα Δημ. Έπενδύσεων του έτους 1979 (ΣΑΜ 7971) με άριθμό έργου 7971707 και με άμοιβή 1.600.000 δραχ. και προωθείται ή διαδικασία για την άνάθεση της μελέτης αύτης.

Ο Υπουργός
ΝΙΚ. Β. ΖΑΡΝΤΙΝΙΔΗΣ

ΠΡΟΤΟΜΗ

Τό Διοικητ. Συμβούλιο της Αδελφότητας Πλατανούσας Ίωαννίνων προσκάλεσε τό Δ.Σ. του «ΑΡΑΧΘΟΥ» στά άποκαλυπτήρια της προτομής του γνωστού συγχωριανού τους ποιητή Γ. Κοτζίουλα, πού έγιναν στην Πλατανούσσα Ίωαννίνων την Κυριακή 26 Αύγουστου 1979 και ώρα 11 π.μ.

Η προτομή είναι έργο του γνωστού Ήπειρώτη γλύπτη Θ. Παπαγιάννη.
(Σ.Σ. Όπως είναι γνωστό ή έπιφυλλίδα είναι ποίημα του πατριώτη μας Γιώργου Κοντζιούλα).

Η Λαϊκή μας παράδοση στα Τζουμερκοχώρια

Αθήνα, 29.9.79

Κύριε Άντωνίου,

Με πνεύμα αλληλογνωριμίας και συνεργασίας — σαν τζουμερκιώτικες Αδελφότητες —, σὰς στέλνω μία προσωπική μου συνεργασία για να φιλοξενηθεί στις στήλες της έφημερίδας σας «Ο Αραχθος».

Πιστεύω ότι θάχει εύμενη άπήχηση στους άναγνώστες σας, γιατί πολλοί γνωρίζουν τον πα

ραδοσιακό μας χορό «ΚΩΣΤΗ-ΛΑΤΑ», πού χορεύεται σε πολλά Τζουμερκοχώρια. Εκτός αυτού, άναφέρω και στους σκοπούς των πανηγυριών των Τζουμερκοχωρίων.

Εύχαριστώ
Με τζουμερκιώτικους χαιρετισμούς
ΠΕΤΡΟΣ ΣΚΟΥΤΕΛΑΣ
Πρόεδρος Αδελφότητας
Θεοδωριαντών Άρτας

ΟΙ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΜΑΣ

ΤΟ ΦΕΤΙΝΟ 15ΑΥΓΟΥΣΤΟ
ΕΞΑΡΣΗ ΤΗΣ ΛΑΪΚΗΣ ΜΑΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ

• Στα Θεοδωριανά

Του κ. Πέτρ. Σκουτέλα Προέδρου της Αδελφ. Θεοδωριαντών

«Δέσποινα και Μητηρ του Αυρωτού Δέξου παρακλήσεις των ίκετών...». Γλυκός ύμνος των ταπεινών πιστών αντίχουσε σ' όλη την πλαγιά, ενώ κατηφόριζε ή θρησκευτική πομπή προηγούμενων των εξαπτέρυγων απ' το κάτασπρο ξωκκλήσι της Παναγιάς. Ένα ποικιλόμορφο πλήθος άποτελούσε ένα ώραίο θέαμα μέσα στον λαμπρό Αύγουστιάτικο ήλιο.

Σε λίγο ένα πλήθος κόσμου πλαισίωσε την πομπή πού έφθανε στην πλατεία. Η πομπή κατέληξε στην εκκλησία όπου ό πρωτοψάλτης του Αγίου Γεωργίου Άρτας κ. Βαγγέλης

Πλακιάς, συνοδευόμενος και από τον ιεροψάλτη κ. Δ. Δημόπουλο, προσέδιναν στην κατάλυξη με την γλυκιά θυζαντινή ψαλμωδία τους. Ωρα προσευχής και δεήσεων των πιστών.

Τό απόγευμα ήταν έντυπασιακό για ντόπιους και ξένους. Η λεβέντικη γραφική φουστανέλλα (πολυπληθέστερη από πέρσι) εξουσίαζε στην κατακάθαρη πλατεία, οι δὲ Θεοδωριανοπούλες με τις τοπικές ντυματοσίες προσέδιναν ιδιαίτερη χάρη.

Ο χορός φέτος δὲν στράβωσε
ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελ. 4

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

ΤΩΡΑ, ΘΑ ΜΑΣ ΚΑΝΟΥΝ ΚΑΙ ΝΤΑ...

Έμένα μου τά λὲς τώρα; Δὲν τὰ ξέρω; Δὲν τὰ ματαίπαμε από τούτη δὴ τή στήλη τόσες φορές.

Και νάτα πού φανερώθηκαν αληθινά, πενταλήθινα. Θά γινώμασαν λέει Εὐρωπαίοι κοιναγορίτες δηλαδή και μία χαρά μας.

Και ω! τοῦ θαύματος : ήρθαν όλα «δεξιά» και καθήσαμε στο Ζάππειο και υπογράψαμε και γλεντήσαμε για τούτο και τώρα νάσου. Οι συνταίροι μας μάς δουλεύουν κι' όλα «ψιλό γαζί» πού λένε.

— Έσείς οι Έλληνες, άνάγκη πού μάς έχετε; Άνάγκη πούχετε τό πετρέλαιο. Τι τό θέλετε, έχετε άέρα. Και τι άέρα. Φτιάχτε άνεμόμυλους.

Έχετε αρχαίους λύχνους πού μετάδωσαν σε μάς τό φῶς. Τι τό θέλετε τό ηλεκτρικό; Έχετε τον Ήφαιστο, τι τη θέλετε τη βιομηχανία; Ο κουτσός θεός σας έκανε τόσα θάματα στο καμίνι του.

Τι τη θέλετε την ύψικάμινο. Περιττά πράγματα. Αφήστε αυτά για μάς πού ούτε λήχνους, ούτε θεούς δικούς μας έχουμε. Όλα δανεικά κι' άγύριστα από την άφεντιά σας, τά πήραμε.

Και γράφει ό φουκαράς, ό

Ρωμιός, ένα τό κρατούμενο και καλή αρχή.

Εμείς για να κληρονομήσουμε την Σοφία των προγόνων Σας σὰς πήραμε συνταίρους, για να πάρουμε τά δρυκτά σας σὰς κάναμε τό 10ον κράτος στην παρέα μας, για να σὰς πουλούμε, τι θέλουμε και να μάς πουλάτε, τι θέλουμε, κάτσαμε όλοι μαζί στο Ζάππειο.

Αν μάς φτιάξετε και τ' άλλο χατήριό τότε ε! τότε θάμαστε κάθε μέρα μαζί, θαλωνίζουμε μαζί στον τόπο πού θα ζυμώνετε με ιδρώτα και μάς θά σὰς τηράαε και θα καμαρώνουμε για την πρόδό σας.

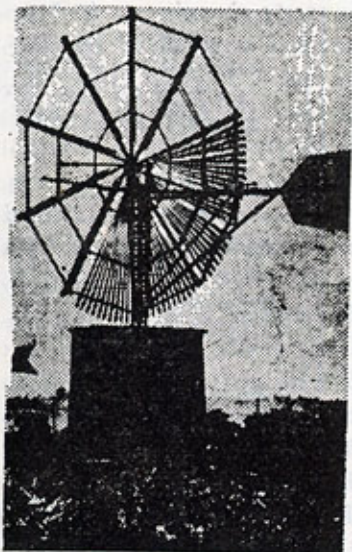
Θά μάς πληρώνετε τη συνδρομή και θά μαζεύουμε τά πλούτη σας κι' ό φουκαράς ό Ρωμιός είπε : Δύο τά κρατούμενα.

Έσείς να προσεύχεστε και να λέτε : Θεέ μου, πίστεψέ μας δὲν κάνουμε ούτε άμαρτίες, ούτε άνομίες. Μά εσὺ ξέρεις Θεέ μου, τη φέμματα θά πούμε τώρα. Θεέ μου μεταξύ μας φέμματα δὲ λέμε. Τι Τούρκοι είμαστε να κάνουμε πολιτική;

Μιά από δὴ μιὰ από και και γιομόνουμε καθ'όσο τό πουργί μας; Τι; Τούρκοι είμαστε άκαπνοι παλληκαράδες του ΑΤΤΙΛΑ. Τι; Τούρκοι είμαστε
ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελ. 4

ΑΝΕΜΟΜΥΛΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Η ένεργειακή κρίση, ή έναγωνία άναζήτηση νέων ένεργειακών πηγών οδηγεί τη σκέψη σε υπερμοντέρνες μεθόδους, όπως την πυρηνική ένεργεια

άνεμόμυλος του κόσμου θά κατασκευασθεί έφέτος στις βορειογερμανικές άκτές κοντά στο Μπρούνομπιττελ.

Ο «Γκρόβιαν», τό πρώτο σύστημα παραγωγής ένεργειας από τον άνεμο στην Όμοσπονδία κή Δημοκρατία της Γερμανίας θά παράγει 2 έως 3 χιλιάδες κιλοβάτ ρεύματος. Η εγκατάσταση θά άποτελείται από ένα τεράστιο έλικα πού θά έχει την ίδια περίπου διάμετρο. Η έπιλογή του χώρου για την εγκατάσταση θά εξαρτηθεί από τις επικρατούσες εκεί εὐνοϊκές και ρικές συνθήκες.

ΑΝΤΑΝΣΗ ΝΕΡΟΥ

Οι άνεμόμυλοι θά χρησιμοποιηθούν όμως και πάλι για την άντλησι νερού. Βεβαίως, ποτέ δὲν εξαφανίστηκαν από τη γή. Υπολογίζεται ότι σήμερα υπάρχουν σ' όλο τον κόσμο 1 εκατομ. άνεμόμυλοι για άντλησι νερού. Όμως, τό αυξανόμενο κόστος των καυσίμων για μηχανοκίνητες άντλίες προκάλεσ καινούργιο ενδιαφέρον για χρησιμοποίησι του άνέμου σαν μιάς φθηνής μεθόδου άντλήσεως των ύπογειων αποθεμάτων νερού.

ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Η ραγδαία αύξησι της τιμής του πετρελαίου στρέφει τους έπιστήμονες στην αξιοποίησι της α ί ο λ ι κ ή ς ένεργειας.

άλλά και σε πανάρχαια μέσα, όπως οι άνεμόμυλοι.

Ο μεγαλύτερος σύγχρονος

ΔΙΗΓΗΜΑ

‘Ο γυρισμός στο χωριό του μπάρμπα Κωνσταντή

Του επιτίμου Προέδρου της ‘Α δελφ. ΔΗΜ. ΚΑΛΙΑΚΑΤΣΟΥ

Χρόνια πολλά πέρασαν από τότε που ο Μπάρμπα-Κωνσταντής από τους Ναζαίους έφυγε και άφησε εκεί γονείς, αδελφία, το σπίτι του, τους συγγενείς του, τους φίλους του. Πήγε μακριά στην ξενιτιά και ιδέν ξαναγύρισε στον τόπο του παρά μόνον όταν γέρος πια και τα χιόνια σκέπασαν τα μαλλιά του. Ποτέ όμως δεν έχασε τον τόπο που γεννήθηκε, πάντα σκεφτόταν τα παιδικά του χρόνια και πάντα δεινιευόταν να γυρίσει εκεί που πρωτοείδε το φως του ήλιου.

Κάποια μέρα γέρος πια από φάσις και γύρισε στο χωριό για να νοιώσει τη ζεστασιά του. Κάθισε στο πεζούλι της εκκλησιάς για να ξεκουρασθεί. Δεν άκουγε καλά και λίγο θαμπά έβλεπε. Κότταζε καλά γύρω του τα έβλεπε όλα αλλοιωτικά. Θυμήθηκε την παλιά εκκλησία του “Αη-Νικόλα και περιεργάζονταν την καινούργια, την θαύμαζε μονολογώντας: “Ας έχουν την βοήθειαν του “Αη Νικόλα όλοι όσοι εργάστηκαν για να φτιάξουν αυτήν την όμορφη εκκλησία”. Μπήκε μέσα, έκανε το σταυρό του, άναψε το κεράκι του, προσκύνησε την εικόνα του “Αη Νικόλα που τον βοήθησε και ξαναγύρισε στο χωριό του. Έκανε πάλι το σταυρό του και έφυγε.

Στη μνήμη έρχονται τα παλιά τα χρόνια τα όμορφα νιάτα του. Το μυαλό του ξεθωριασμένο προσπαθούσε να μαζεύει λίγες - λίγες, τις θύμησης στη μνήμη του.

Κυτάζει γύρω να βρει άνθρωπο για παρέα, τίποτε. Οί συνομήλικόι του φύγαν. Κάποιος τον πλησίασε αλλά δεν τον γνώρισε. “Όλα έχουν αλλάξει και οί όλγοι αυτοί που τον καλωσόρισαν δεν ήταν όπως στα παλιά. Κάπου κάπου χτύπαγε το μπαστούνάκι του, έσφιγγε τα δόντια του και τα μάτια του θορυκώσαν. Έκει κάπου στο πλάι το πατρικό σπίτι του θουθό και έρημο γέρασε κι άσπρισε κι αυτό. Τ’ άγριοχόρτα μπήκαν στα παρθένα. Στην αυλή που ήταν μια σκαμνιά δεν έχει πια εκείνα τα πλατιά και φύλλα. ‘Ο κήπος έμεινε ξερός και κλαίει κι αυτός με παράπονο. “Ένα γέρικο δεντρί στην άκρη στ’ άλωνι κρατιέται ακόμα. Μιά θέργα από την κληματαριά μακρυνε, αλλά ποιος θα θρεθεί να την κλαδέψει; ‘Ο τοίχος του σπιτιού έγγειρε. ‘Η αυλή χορτάρισε. Μιά γλάσμονήθηκε. Σε κάποια γωνία στρα στο παραθύρι ξερή λη-έκει στο κατώι, τα τσαπιά, το αλέτρι, ή τσεκούρα, το κασάρι το κλαδευτήρι, όλα σκουριασμένα. Κάποιος παράξενος ήχος ακούστηκε, ήταν ή καμπάνα της εκκλησιάς, ο Μπάρμπα Κωνσταντής δάκρυσε, μεγάλη του χάρη —είπε— του “Αη Νικόλα. Είχε πολλά χρόνια ν’ ακούσει αυτόν τον ήχο.

Γύρισε όλα τα σπία, τις αυλές, τα περισσότερα κλειστά. ‘Ο ήλιος άρχισε να γέρ-

νει σε ό ξηροθούνη, σε λίγο θα σκοτεινιάσει. “Έτσι ο Μπάρμπα Κωνσταντής ανηφόριζε προς το πατρικό σπίτι του για να ξεκουραστεί, δεν έλαβε απάντηση από κανένα. Τι κάνω εγώ; μουρμούρησε, τα περασμένα δε γυρνά. ‘Η πόρτα μισάνοιχτη, σκεθωμένη από το άνεμοθρόχι που την έδερνε χρόνια, μόλις την έσπρωξε, άνοιξε. Πού όμως να προχωρήσει; Σκοτάδι μούχλα και έρημιά. Σιγά-σιγά μπήκε μέσα και ψάχνοντας θρήκε ένα κρεβάτι κι εκεί έπεσε να ξεκουρασθεί. Πού να μπορέσει όμως να κλείσει μάτι. Στη Σκαμνιά έξω στην αυλή, άκουσε το κλαποπούλι, τον Γκιώνη, να το λεί με καυμό. Βουθός μέσα στην έρημιά ο Μπάρμπα Κωνσταντής δεν κοιμάται. ‘Η σκέψη του γυρίζει στα περασμένα και κάπου κάπου ένας θαύς αναστεναγμός θγαίνει από τα στήθια του. Μ’ αυτές τις θύμησης πέρασε ή νύχτα και άρχισε να χαράζει.

Με τα μάτια θορυκωμένα και με θαρεία τα θήματα ο Μπάρμπα Κωνσταντής κατηφόρισε μήπως θρεί κάνα σπίτι άνοιχτό. Μπήκε σε μια αυλή και αντίκρυσε μέσα από ένα άνοιχτό παραθύρι να φωτίζει ένα καφτρί μπροστά σε μια εικόνα του “Αη Νικόλα. Χτύπησε την πόρτα και ακούσθηκε φωνή: “Όρσε, ποιος είναι; άνοίγει την πόρτα και θρίσκει μπροστά σε μια γυναικά εξαπλωμένη κι άρρωστη από θερμή. ‘Ο άντρας της είχε πεθάνει από χρόνια. ‘Ηταν ή κυρά Κατέρω. Είχε παιδιά, έγγόνια και διέγγονα αλλά φύγαν, δεν έμεινε κανένας στο χωριό. Μόνη της ή κυρά Κατέρω έκλαιγε τη μοίρα της. Ρωτάει: ποός είσαι του λόγου σου; Είμαι ο Μπάρμπα Κωνσταντής, αποκρίθηκε. Τρικλιζοντας σηκώθηκε ή κυρά Κατέρω να του φτιάσει ένα καφούλι και να του προσφέρει κι ένα τσιπουράκι. Είπαν πολλά αλλά ο Μπάρμπα Κωνσταντής όλο σκέφτονταν. Δεν μού λές την ρωτάει: Μήπως ξέρεις πού μπορώ να θρώ τη Μαρούλα; (‘Η Μαρούλα ήταν μια παιδιάστικη φιλενάδα που πηγαίαν μαζί τα γίδια στο στάλο).

Τι λές μωρέ Κωνσταντή—του αποκρίθηκε ή κυρά Κατέρω—Τη Μαρούλα τώρα τη θυμήθηκες; Παντρεύτηκε από τα παλιά χρόνια το γιο της κυράς Μήτριάνας, τον Νικόλα φύγαν μακριά και δεν ματαγύρισαν πια στο χωριό. ‘Ο Μπάρμπα Κωνσταντής ρούφαγε τον καφέ γουλιά γουλιά, σκεφτόταν και αναστέναζε, ήπτε το τσιπουράκι του, άποχαίρήσε την κυρά Κατέρω και έφυγε.

‘Ηταν ακόμη κοντά την αυγή προχώρησε προς το ρέμα, στάθηκε για λίγο ν’ ακούσει τα κελαϊθήματα των αηδονιών και όλων των πουλιών. ‘Ηταν ή πρωινή προσευχή τους. ‘Η ρεματιά μέχρι τη θύση στον Πλάτανο κι’ όλη ή πλαγιά ντυμένη στο δάσιν. Ποικιλόχρωμα άγριολούλουδα σκορπούσαν ένα άρωμα μεθυστικό,

ήταν ή όμορφη άνοιξη.

‘Ο Μπάρμπα Κωνσταντής θαύμαζε τη φύση αλλά και σκεφτικός προχώρησε μέχρι τον “Αη Γιώργη. Μπαίνει μέσα, προσεύχεται άναψε και το κεράκι του και θγήκε και κάθισε εκεί σε μια πέτρα—που σώζεται ακόμη— και άγνάντευε όλα τα γύρω. Προσπαθούσε να διακρίνει το Στάλο που πήγαινε με τη Μαρούλα. Σκέφτηκε να πάει μέχρι εκεί. Πήρε την απόφαση κι’ άρχισε με την βοήθεια του μπαστουνοί του να κατέβει μέχρι τα λαγκάδια. Καθώς κατέβαινε στα φτερούσια, στα ξεράκια κύτταζε γύρω μήπως θρεί κανένα άνθρωπο, τίποτε. Χίλιες δυο σκέψεις πέρασαν από το μυαλό του.

Πού είναι εκείνα τα ντισπαναρούδια που χάλαγαν τον κόσμο από τις παιδικές φωνές, που πών χιλιάδες γιδροθόβατα που κατέκλυζαν όλη την έκταση από το παλιοχώρι μέχρι τον Στάλο; “Έτσι μ’ αυτές τις άναμνήσεις κατηφόριζε περνώντας από το Μιτσιόδου, καπνοτοπάκι με συντροφιά μόνον τα κελαϊθήματα των πουλιών.

“Έφτασε στο Μιρόγκι, κάθισε για λίγο εκεί στο δέντρο να ξεκουραστεί. Έκει καθόταν με την Μαρούλα και κουθεντιάζαν. Μ’ αυτά τα συναισθήματα ξεκίνησε για το Στάλο. Σκέφτηκε και το Μύλο του Μπάρμπα Ποστόλη. Πέρασε από το κεϊ αλλά τίποτε δεν φαινόταν. Τα θάτια σκέπασαν όλο το μέρος που ήταν ο Μύλος. Σιγά-σιγά κατέθηκε στο Στάλο. Τα έβλεπε όλα αλλοιωτικά. Με τα χρόνια τα πάντα διαθρόθηκαν κι άλλαξαν όψη. Θυμήθηκε όμως τα Πλατάνια και μια μεγάλη πέτρα που έδειχε ακόμα από το έδαφος, εκεί έπαιζε τα κίδια με τη Μαρούλα όταν το μεσημέρι κατέβαιναν στο στάλο. Μέσα εκεί στην έρημιά ο Μπάρμπα Κωνσταντής έκλαιγε σαν μικρό παιδί. “Εθγαλε μια φωτογραφία από την τσέπη του, την κύτταζε άπαρηγόρητος. Έκει δίπλα σε μια πλακανίθρα, έάπλωσε για να αναπαύσει το κουρασμένο κορμί του, με την φωτογραφία της Μαρούλας στα χέρια. Πέρασαν από το μυαλό του όλες οί θύμησης.

Το σπίτι του με την αυλή, το σανιδένιο πάτωμα με τις τρύπες, και το κρύο που έμπαινε από τους φεγγίτες, το ξύλινο σκαμνάκι, το μιτάφι που το είχαν για στρώμα, το άχυρένιο μαξιλάρι. Το λυχνάρι, τη θαρέλα που κουδάλανε ή μάνα του νερό από τον Πλάτανο. Το ροκίοιο το ψωμί, τη νόστιμη κουλούρα του Μπάρμπα Ποστόλη. ‘Ακόμα θυμόταν την σχολική του τη ζωή, την πλάκα, το κοντόλι, το μαύρο μολύδι, την πέννα που ο κονδυλοφόρος ήταν από ξύλο ρεϊκίνο. ‘Ακόμα θυμόταν τις σχολικές έκδρομές στο Τζινέλη, στο Λιθάρι, στη Διασέλα, στο Παλιοχώρι, θυμόταν το Τσιατσιούλι που έβαζε την πλάκα, το θιβλίο κι ένα τετράδιο.

Θυμόταν ακόμα τα παιδικά παιχνίδια. Το πάνινο τόπι, το κρυφτό, τη σκλέντζα, την γουρούνα, το τουρκάκι. Θυμόταν το σκάψιμο, το θέρισμα, τις θυμωνίες, τ’ άλωνια με τα δάρτια τα άγριολούλουδα που σκορπούσαν τ’ άρωμα, τον τζιτζικα που άρχίζει το τραγούδι του με καυμό άπ’ τα χαράματα. Το κελαϊθήμα του αηδονιού και τη φλογέρα που έπαιζε ο ίδιος και ή Μαρούλα

ΚΑΥΤΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Ο ΑΛΛΟΣ ΜΑΣ ΕΑΥΤΟΣ

ΤΟΥ ΚΙΜΩΝΑ Γ. ΜΠΑΡΤΖΩΚΑ

Αυτή τη φορά ήθελα να κάνομε κουθέντα για κάτι άλλο. ‘Ηθελα να πιαστούμε με ένα θέμα που συνήθως δεν το τολμάμε επειδή νομίζουμε ότι μάς θίγει. Να μιλήσουμε δηλαδή για τα έλαττώματά μας. Να τα συζητήσουμε, να έρευνήσουμε τον τρόπο συμπεριφοράς μας και ίσως άπ’ την όλη συζήτηση κάτι καλό να προκύψει. Κάτι θα προκύψει καλό άν κατορθώσουμε και παρακινήσουμε τους έαυτούς μας στο έρώτημα. Μήπως είμαι ένας, κάποιος από εκείνους, που έχουν αυτό ή εκείνο το έλάττωμα;

Διότι, νομίζω, είναι ώραίο, πολύ όμορφο, τίμιο αλλά και παλληκαρίσιο να συζητάμε αυτά τα έλαττώματά μας και άπό την συζήτηση πάντα κάτι μένει. ‘Ισως προβληματισθούμε και γίνουμε καλύτεροι, κοινωνικώτεροι και γιατί όχι περισσότεροι εκπαιδευμένοι. Είναι έξ άλλου μέσα στους σκοπούς της ‘Αδελφότητας και ή πολιτιστική προαγωγή των μελών της. Βέβαια υπάρχουν σ’ όλους τους ‘Ηπειρώτες, κατά γενική όμολογία, άρετες περίσσειες που ελκρινά γιαντές μάς ζηλεύουν. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι είμαστε και άπαλλαγμένοι από έλαττώματα. Είμαστε κατά κανόνα, τίμιοι, προκομένοι, φιλόξενοι, ένεργητικοί και μάς διακρίνει ντομπροσύνη. ‘Η φιλοξενία του φτωχού ‘Ηπειρώτη και φυσικά και του χωριανού μας είναι παροιμιώδης. Μπορεί, για να περιποιηθεί τον φιλοξενούμενό του, να σφάξει την μοναδική κόττα του άπ’ την όποια περιμένει ένα αύγό για το παιδί του.

‘Αλλά είπα να μιλήσουμε για κάτι άλλο που υπάρχει άπό την άλλη μας όψη. Θα προσπαθήσω με κάμποσα παραδείγματα να έπισημάνω το κάποιο έλάττωμά μας και άν μπορώ να το δικαιολογήσω. Πιστεύω ότι οί ‘Ηπειρώτες δεν άλληλο υποστηρίζονται μεταξύ τους και άπ’ το λόγο αυτό δεν μετέχουν στη διαχείριση της δημοσίας εξουσίας στο ποσοστό που τους άνήκει. Δεν καταλαμβάνουν τα αξιώματα και τις θέσεις που είναι ίκανοί να κατέχουν διότι τους λείπει ή υποστήριξη και ή συμπαράσταση των συντοπι-

τραγούδαγε το «Στρουμπούλα μου στ’ άλωνια σου, κι όξω στα περιθόλια σου».

“Έτσι ο Μπάρμπα Κωνσταντής μ’ αυτές τις θύμησης, αναστεναγνάζει και με τα μάτια του θορυκωμένα, κουράσθηκε άπόκαμε, στέρεψαν τα δάκρυά του, τον πήρε ο ύπνος με την φωτογραφία της Μαρούλας στο χέρι. Πέρασαν άρκετες ώρες και ο Μπάρμπα Κωνσταντής δεν ξύπνησε. ‘Ηταν φαίνεται γραφτό εκεί να ξεψυχήσει. Έκει τον άξίωσε ή τύχη να μείνει για πάντα σ’ αυτόν τον ευλογημένο τόπο που είχε νοιώσει τις παιδικές χαρές κι ένα άγνό αίσθημα άγάπης.

τών τους, όπως δεν γίνεται σ’ άλλας διαμερίσματα της χώρας.

‘Ο ‘Ηπειρώτης δεν συνδράμει, σου συμπαραστέκεται και σου παρέχει όποιαδήποτε βοήθεια και υποστήριξη μόνο άν ή κοινωνική, οικονομική και ή πολιτιστική στάθμη σου είναι λιγάκι χαμηλότερη από την δική του. Άν κατορθώσεις και άνέσεις και φθάσεις στο σημείο να πιστέψει ότι είσαι κάτι καλύτερο, αυτόματα τον χάνεις άπό μπροστά σου, άπομακρύνεται και σε άποφεύγει όπως ο διάβολος το λιβάδι. Άμα σε συζητήσεις αναφέρεις ότι ο Κώστας, λόγω χάρη, έγινε γιατρός, δικηγόρος, στρατηγός, μηχανικός, καθηγητής, πλούσιος μεγαλοεπιχειρηματίας, μεγαλοβιομήχανος, καμώνετα τον άνίξερο και θάζει την άμφοβία: “Έγινε ο Κώστας της Ρήνας δικηγόρος; Κιό αυτός γκαρσόνι ήταν πότε έγινε; Άποφεύγει και το όνομα του πατέρα του ν’ αναφέρει και θάζει της Ρήνας, λόγω χάρη, διότι την θαράνει κάποιος κουσούρι. “Έγινε τόσο πλούσιος ο Πέτρος; Αυτός καυμένη έτρωγε κρεμμύδι και ψωμί, εγώ τον τάιζα πρέτσα, ποιος ξέρει τι ρεμούλες θάκανε.

Τι λέτε θα συνέβαινε σε κάποιο άλλο μέρος, πού θα ήταν ή αντίδραση του Πεποποννήσιου, λόγω χάρη; Να πώς θα αντιδρούσε κατά της γνώμης μου: Για ποίον λές για τον Κώστα; Αυτός είναι ξάδελφός μου, μεγάλη φυσιογνωμία, λύνει και δένει στο ‘Υπουργείο, δεξί χέρι του ‘Υπουργού, κάθονται σοδίζα διευθυντές μέσα σε λίγα λεπτά σ’ όχη λύσει όλα τα προβλήματα. “Ότι θελήσεις σε μένα νάρθεις και θάχεις την εξυπηρέτηση που θέλεις.

‘Εδω πρέπει να σημειωθεί ότι ο Κώστας, ούτε ξάδελφος είναι, ούτε τόσο γνωστός αλλά άπλος συντοπίτης του. Κι’ όμως τον συγγένεψε, τον παίνεσαι διότι έτσι κα ιτόν ίδιο του τον έαυτο εξύψωσε. Με άλλα λόγια λείπουν τα «μπάς τα «μπορεί» τα «σώπα», τα «ίσως» και ένα σωρό λόγια άμφοβολίας και άμφισβήτησεως. Και μπαίνει το έρώτημα: ι’Ατί; ή εξήγηση για τους ‘Ηπειρώτες είναι ότι έχουν περηφάνεια, είναι λαός, στην πλειονότητά του, φτωχός και ζηλεύει την προκοπή του συντοπίτη του άν δεν συμβαδίζει με τη δική του. Γιατί ο γιός του τάδε και όχι ο δικός μου; Βέβαια ή εξήγηση θάχει κι’ άλλα αίτια που δεν μάς παίρνει ο χώρος να τα αναπτύξουμε με λεπτομέρειες. Τό συμπέρασμα είναι ότι το έλάττωμα της ζηλοφθονίας ύπάρχει και δικαιολογείται καθώς άνεφερα. Δεν παύει όμως νάνα καταστρεπτικό, όπως όλα τα έλαττώματα, για τους συντοπίτες τους ίδιους και για τον τόπο μας ειδικότερα. Τι λέτε έχω δίκιο;

KIMON Γ. ΜΠΑΡΤΖΩΚΑΣ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Στις 10 Σεπτέμβρη 1979 ή κ. Άθηνά Άντωνίου σύζυγος του Πολιτικού Μηχανικού Γιώργου Άντωνίου γέννησε κορίτσακι.

Στους ευτυχείς γονείς ή Σ. Ε. και ή Διεύθυνση της Έφημερίδας εύχεται να τους ζήσει και να τó δοϋν όπως εκείνοι θέλουν.

Τήν 25η Ιούλη '79 ή Άναστασία Δημ. Χ. Μήτσιου άπ' τή Λαγκάδια Κεντρικού γέννησε στη Λαμία αγοράκι.

Τήν 21 Ιούλη '79 ή σύζυγος του Γιώργ. Κ. Σιαφαρίκα γέννησε δίδυμα κοριτσάκια.

Στους άνωτέρω γονείς ή Έφημερίδα μας εύχεται να τους ζήσουν.

Η Χριστίνα Π. Τσάγκα έγέννησε αγόρι.

Η Ειρήνη Β. Άναστασάπουλου έγέννησε αγόρι.

Η Θεοδώρα Ν. Νικήτα έγέννησε αγόρι.

Η Εύαγγελή Θ. Πλαστήρα έγέννησε κορίτσι.

Στους ευτυχείς γονείς ή Έφημερίδα μας εύχεται να τους ζήσουν.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

Στις 18 Αυγούστου '79 στην εκκλησία των Αγίων Άποστόλων Κεντρικού έβαπτίστηκε ή κόρη του κ. Δημήτρη Β. Κίτσου. Τό όνομα Έλένη τό χάρισε ό Περικλής Άθ. Μπαρτζώκας.

Στις 25 Αυγούστου '79 στην ίδια εκκλησία έβαπτίσθη τό έγγονάκι του Δημ. Ίω. Κωσταγιώργου. Έχαρίστη τό όνομα Ίωάννης.

Ο Χρίστος και ή Θεοδώρα Τσιάνη βαπτίσανε τό αγόρι τους με τό όνομα Λάμπρος, τήν 26.7.79.

Ο Διονύσης και ή Έλλη Κώστη βαπτίσανε τό αγόρι τους στή Πιστιανά με τό όνομα Άριστέιδης.

Ο Γιώργος και ή Βούλα Παπατωάτσου στή Ροδαυγή βαπτίσανε τό κοριτσάκι τους με τό όνομα Εύαγγελία.

Στους άνωτέρω γονείς και

ανάδοχους ή έφημερίδα μας εύχεται να τους ζήσουν.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Στις 30 Ιούνη '79 έγιναν οι άρραβώνες τής Εύαγ. Σταύρου Βαγγέλη άπ' τόν Άμμο Ροδαυγής μετά του Κων)νου Νικολάου.

Η Έφημερίδα τους εύχεται καλά στέφανα.

ΓΑΜΟΙ

Στις 15.7.79 έγιναν οι γάμοι του Δημήτρη Καζάκου στή Άφράτι Χαλκίδος μετά τής Δήμητρας Καντούρη.

Στις 26 Αυγούστου έγιναν οι γάμοι του Γεωργίου Άναγνώστου μετά τής Αικατερίνης Δημητρίου στήν Εκκλησία του Αγίου Γεωργίου Άρτας.

Τους εύχόμαστε μιά χαρούμενη ζωή.

Τήν 29η Ιούλη '79 στήν εκκλησία του Αγίου Γερασίμου-Ίλίσια έγιναν οι γάμοι του φίλου μας και συμπατριώτη Σωτήρη Πότσιου μετά τής δος Τούλας Άρίδη.

Τήν 29 Ιούλη '79 στήν ίδια εκκλησία έγιναν οι γάμοι του Παναγιώτη Άποστολοπούλου μετά τής πατριώτισσας μας Σπυριδούλας Γεωργίου Διαμάντη.

Τήν 19η Αυγούστου '79 στήν εκκλησία των Αγίων Άποστόλων Κεντρικού, έγιναν οι γάμοι τής δος Άννας Γ. Γιώτη μετά του κ. Χρήστου Δήμου άπ' τής Χαλκιάδες Άρτας.

Τήν 22 Ιούλη '79 στή Ροδαυγή έγιναν οι γάμοι του κ. Γιώρ. Π. Δημόπουλου μετά τής δεσποινίδος Ρούλας Σιαφαρίκα άπ' τή Πιστιανά Ν.Ε.

Στά άνωτέρω ζευγάρια ή έφημερίδα μας εύχεται να ζήσουν ευτυχισμένα.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Πέθανε και έκηδεύθη στή Νεκροταφείο Κρουνηρίου τήν 27 Ιούλη ό Ίωάννης Παλαθός.

Στά παιδιά του ή έφημερίδα μας διαβιβάζει τή συλλυπητήριά μας.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Στις 29 Ιούλη '79 στήν εκκλησία τής Αγίας Παρασκευής Φτέρης έγιναν τή μνημόσυνα του Ίωάν. Καμπρή, Ίωάν. Μιχαλόπουλου και Κων)νου Μπαλαούρα.

Στις 5 Αυγούστου στήν εκκλησία Αγίων Άποστόλων Κεντρικού έγινε τό 40ήμερον μνημόσυνον του Ίωάν. Σταύρου.

Στις 11 Αυγούστου στήν Προφήτη Ήλία Λαγκάδια έγινε τό μνημόσυνο τής Λαμπρινής Ρακοπούλου.

Στις 2 Σεπτέμβρη '79 έγινε τό 40ήμερον μνημόσυνον στήν Άγιο Κων)νο του Ίωάν. Παλαθού.

Η τουριστική ανάπτυξη του χωριού μας

Έδώ και λίγα χρόνια είχαμε συνηθίσει να βλέπουμε τό χωριό σαν κάτι παραγνωρισμένο, αλλά σήμερα γιά πολύ κόσμο τό χωριό είναι γνωστό και δέν ανήκει μονάχα στούς κατοίκους του και δέν έχει πλέον τήν σημασία ενός μικρού βιοτικού κέντρου άγροτών, όπως άλλοτε. Και αν ή τουριστική ανάπτυξη έχει τόση μεγάλη σημασία, διά τίς πόλεις, διά τήν ύπαιθρο και τό χωριό έχει μεγαλύτερη, έχει σημασία πρωταρχική.

Τό χωριό με τό να είναι πύκνως στίς όμορφές τής έλληνικής ύπαιθρου, είναι πολλές φορές τό σημείον έξορμήσεως πρός τους τόπους αυτούς κι' έτσι έχει τήν ευκαιρία να βλέπει κανείς περιηγητές να περνούν άπ' αυτό, να στέκουν, να ξεκουράζονται, να τό περιεργάζονται και να ζητούν να θρουν μέσα σ' αυτό κάτι πού θα τους ενδιαφέρει, μιά λαϊκή βιοτεχνία, μιά παλιά εκκλησία, μιά ωραία άποψη, μιά παράδοση, ένα προϊόν του, γιά τό όποιο μπορεί να φημίζεται, π. χ. «κύκα καλιακατοσεικα» γιά τό δικό μας χωριό.

Η τουριστική ανάπτυξη του χωριού και γενικώτερα τής ύπαιθρου έχει σημασία έκπολιτιστική και ύλική.

Όταν ό κάτοικος του χωριού μένει με τή σκέψη, ότι ζει μέσα στή χωριό μόνον αυτός και οι χωριανοί του, δέν καταβάλλει καμμία προσπάθεια γιά να συμμορφώσει τό χωριό του και τήν κατοικία του και άδιαφορεί γιά μερικά πράγματα πού ή σύγχρονη ζωή τά έχει χαρακτηρίσει ως άπαραίτητα και πού ή άνταρξία τους δείχνει έλλειψη πολιτισμού. Διότι πώς δικαιολογείται πολλά σπίτια στήν ύπαιθρο να μην έχουν άποχωρητήρια, κουζίνα, ξεχωριστό μέρος γιά τά ζώα, γεγονός πού αναγκάζει τους ανθρώπους να συμβιούν με αυτά πού είναι άφορμή γιά τόσες ασθένειες.

Ο συγχρονισμός των ξένων με τόν κάτοικο τής ύπαιθρου θα τόν συνηθίσουν να θελτώσει σιγά-σιγά τίς δικές του βιοτικές έλλείψεις και κατόπιν να συμμορφώσει και τίς έλλείψεις του χωριού του. Η οικονομική σημασία του τουρισμού γιά τό χωριό είναι φανερή. Σ' άλλους τόπους υπάρχουν χωριά πού συντηρούνται και πλούσια μάλιστα άπ' τόν τουρισμό.

Είναι φυσικό, ότι μέσα στή στενά όρια του χωριού, όπου ή ιδιωτική πρωτοβουλία δύσκολα καρποφορεί, τό θάρος τής έκπολιτιστικής αναπτύξεως του χωριού τό φέρει ή κοινοτική άρχή. Άλλωστε αυτός είναι και ό σκοπός τής. Η κοινοτική άρχή πρέπει να γίνει τό κέντρον κάθε προσπάθειας πού άποβλέπει στήν έκπολιτισμό

και στήν θελίτωση των όρων ζωής του χωριού. Και μπορούμε έτσι να πούμε πώς ό κυριώτερος σκοπός τής κοινότητας είναι σκοπός, τουριστικός σκοπός δηλαδή έκπολιτιστικός.

Οι τουριστικές όργανώσεις ενδιαφέρονται κατά τρόπον έρασιτεχνικό, ενώ οι κοινοτικές άρχές πρέπει να ενδιαφέρονται κατά τρόπον επαγγελματικό, περισσότερο ζωντανόν, άφού άλλωστε, αυτό είναι τό καθήκον τους και ως άρχόντων και ως κατοίκων. Η διατήρηση λοιπόν του τοπικού χαρακτήρος του τόπου, ή συντήρηση διαφόρων μνημείων και τής φύσεως πού περιβάλλει τό χωριό, των τοπίων, του δάσους κ.λπ. Τό πώς καταστρέφονται τά στοιχεία αυτά είναι γνωστό. Τά κτίσματα ή γκρεμίζονται μόνα τους ή διορθώνονται κακότεχνά, τά δάση κόβονται ή καίγονται.

Παράδειγμα στή δική μας χωριό στούς Ναζαίους, τά κυπαρίσσια κοπήκαν και τά παλιά μνημεία τά καταστρέφουν γιά να πάρουν τήν πέτρα...

Οι κοινοτικές άρχές δέν πρέπει να φροντίζουν μόνον διά τήν συντήρησιν των όσων υπάρχουν, αλλά και διά τήν έκτέλεσιν έξωραίστικων έργων και διά τήν καλήν εμφάνισιν του χωριού. Όχι πολυτέλειες αλλά πράγματα πού μπορούν να γίνουν με μικρή δαπάνη και με προσωπική εργασία των κατοίκων.

Η συμπλήρωσις του δικτύου των δρόμων του χωριού, ή κατασκευή ενός γεφυριού, ή διαρρύθμισις ενός άλσους, ή προσπάθεια διά τήν αναδάσωσιν, ή διατήρησις τής καθαριότητας, ή φροντίδα διά τήν εξασφάλισιν καλής συγκοινωνίας του χωριού με τήν πόλη και τόσα άλλα πράγματα πού ή πείρα και ή ανάγκη θα υποδείξουν.

Η κοινοτική άρχή, επιτέλους θα πρέπει να συνεργάζεται με τίς έπίσημες ή άνεπίσημες όργανώσεις, με ιδρύματα κ.λπ. διότι έτσι μόνον ή κοινή προσπάθεια πρός έναν σκοπόν, τόν έκπολιτισμόν του χωριού θα φέρει τά καλύτερα αποτελέσματα. Ός αναφορά γιά τήν δική μας κοινοτική άρχή Κεντρικού Άρτας, δέ έχει πολλά από αυτή ν' άσχοληθεί και να προσφέρει ιδίως με τόν ξένον τουρισμό. Άλλά τουλάχιστον να ένεργεί και συντηρεί άμεσα τά πιό ούσιώδη έργα, «με, σὺν Άθηνά και χείρα κίνη».

ΤΑΚΗΣ ΖΑΧΑΡΗΣ

ΓΕΛΙΟ ΣΕ ΔΟΣΕΙΣ

—Τί μεγαλειώδες ύψος πού έχει αυτή ή σκηνή!

—Ύψος! Καλές δέν είναι παραπάνω από τρία μέτρα.

ΣΤΗΛΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Καταργήθηκε όριστικά ή γαστρεκτομή στή χώρα μας. Οι 900.000 Έλληνες πού πάσχουν από χρόνιο έλκος του δωδεκαδακτύλου μπορούν πιά να θεραπευθούν με μιά μέθοδο φυσιολογική και ανθρώπινη πού ονομάζεται «Έγχειρηση Ύπερεκλεκτικής Βαγγοτομής». Γιά τή μέθοδο μίλησε ό ύφηγητής ιατρικής κ. Νίκος Σαλεσιώτης σέ συνέντευξη τύπου πού δόθηκε στή Άσκληπιείο Άθηνών. Είπε ότι αυτή επαναφέρει τήν ταραγμένη πεπτική λειτουργία του στομαχιού στή φυσιολογία του υγιούς ανθρώπου.

Έξηγώντας τό νέο χειρουργικό έπίτευγμα ό χειρουργός κ. Σαλεσιώτης ανέφερε ανάμεσα σέ άλλα: «Η νόσος του έλκους του δωδεκαδακτύλου είναι νόσος του ύποθαλάμου του έγκεφάλου. Έτσι διαβιβάζεται με τά πνευμονογαστρικά νεύρα στήν δωδεκαδάκτυλο. Τά νεύρα αυτά μαστιγώνουν τό στομάχι, με αποτέλεσμα αυτό να παράγει άφθονο όδροχλωρικό όξύ και πειψίνη σέ τόση ποσότητα, ώστε τό στομάχι, όχι μόνο να χωνεύει τίς τροφές πού τρώμε, αλλά και να χωνεύει τόν ίδιο τόν δωδεκαδάκτυλο και να προκαλεί αύτοπεψία, δηλαδή διάθρωση του τοιχώματος του δωδεκαδακτύλου. Αυτό είναι ή πληγή πού οι άρχαίοι Έλληνες ονόμασαν «έλκος». Προχωρώντας στήν εξέγηση του ό κ. Σαλεσιώτης, είπε ότι έπρεπε να διακοπεί ή επικοινωνία του ύποθαλάμου του έγκεφάλου με τό στομάχι με τό κόψιμο των πνευμονογαστρικών νεύρων. Τό ύλικό όμως κόψιμο αυτών των νεύρων σταματούσ τό μαστίγωμα του στομαχιού και ίτην υπερπαραγωγή ύδροχλωρικού όξέως και πειψίνης και θεράπευε τό έλκος, αλλά κατέστρεφε πολλές άλλες πολύτιμες λειτουργίες του ήπατος, του παγκρέατος και των έντέρων και προπαντός, συνεπαγόταν τήν χειρουργική καταστροφή του πύλωρου, γνωστή σαν πύλωροπλαστική με άκράτεια στομάχου, διάρροιας και τό σύνδρομο «τάμπινγκ».

● Όλα αυτά, συνέχισε ό κ. Σαλεσιώτης, οφείλονταν στή όλικό κόψιμο των πνευμονογαστρικών νεύρων τής κοιλιάς. Μά από τά νεύρα αυτά ό χειρουργός έπρεπε να κόβει μόνο ένα 5%. Τό υπόλοιπο 95% έπρεπε να τό αφήνει άθικτο γιά τή φυσιολογική λειτουργία όλων των όργάνων τής κοιλιάς και του στομαχιού.

● Κι' έδώ ίναι τό θαύμα τής μεθόδου, συνέχισε. Με τρόπο λεπτό κι άκριβή ξεχωρίζεται τό 5% των νευρικών ίνών πού προκαλούν τό μαστίγωμα (υπερέκκριση) του στομαχιού, αφήνοντας στήν φυσιολογική λειτουργία τό υπόλοιπο 95% των νευρικών ίνών. Άξίζει να σημειωθεί ότι:

● Η νέα μέθοδος δέν άκρωτηριάζει και δέν καταστρέφει τίς φυσιολογικές λειτουργίες και μετά τήν έγχείρηση, ό ασθενής αισθάνεται τόσο καλά, όσο εκείνος πού δέν άρρώστησε ποτέ από τό στομάχι του. Μάλιστα πριν θγει από τήν κλινική έχει κερδίσει θάρος, ενώ με τίς παλιές μεθόδους συ νέβαινε τό αντίθετο.

«Ο ΑΡΑΧΘΟΣ» ΜΗΝΙΑΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΑΡΤΑΣ

Διευθυντής και Ύπεύθυνος σύμφωνα με τό Νόμο: ΧΡΗΣΤΟΣ Ι. ΑΝΤΩΝΙΟΥ Πρόεδρος 'Αδελφότητας ΠΕΙΡΑΙΩΣ 4 (Όμόνοια) ΓΡΑΦΕΙΟ: Τηλ. 52.33.131

Ύπεύθυνος Διεκπεραίωσης ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΑΡΑΠΗΣ Τηλ. 778.3303

Ύπεύθυνος Τυπογραφείου: ΘΟΔΩΡΟΣ ΜΑΤΑΦΙΑΣ Βατσαξή 9 - Τηλ. 5222.297

Συνδρομές:

Έσωτερικού δρχ. 200
Έξωτερικού δολλ. 15
Μάρκα 40
Έπιχειρήσεις - Όργανισμοί - Συνεταιρισμοί δρχ. 500

ΓΙΩΡΓΟΣ Ι. ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Πολιτικός και Τοπογράφος Μηχανικός Ε.Μ.Π.

Γραφείο: Τσιτσά 20 — ΑΘΗΝΑ

Τηλέφ. 3613.924 — 3606.739

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ οι κ. κ. ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΙ ΟΠΩΣ ΑΠΟΣΤΕΛΛΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΜΑΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ, ΣΚΕΨΕΙΣ ΤΟΥΣ ΚΑΙ ΟΤΙΔΗΠΟΤΕ ΑΛΛΟ ΘΕΩΡΟΥΝ ΩΣ ΧΡΗΣΙΜΟ.

Η ΛΑΪΚΗ ΜΑΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΕΥΘΥΜΕΣ 'ΑΡΑΧΘΙΝΕΣ 'ΙΣΤΟΡΙΟΥΝΕΣ

Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από τη σελίδα 1 σε (για να θυμηθούμε το ανέκδοτο), ήταν λεβέντικος, ολόιδιος, ομοιόμορφος απ' την άρχη ως το τέλος, πραγματικά παραδοσιακός. Έπικρατούσε σε πραγματικά μια πανηγυρική ατμόσφαιρα και πολλοί θυμήθηκαν με δάκρυα στα μάτια τα παλιά καλά εκείνα χρόνια!

Τό τηλεοπτικό συνεργείο της ΔΕΗ με έπι κεφαλής τον αγαπητό μας πατριώτη κ. Κ. Μπαλάφα κινηματογράφησε το «διπλοκάγκελο» όπου πρωτοστάτουσε η φουστάνελλα, σ' ένα σεμνό αλλά μεγαλόπρεπο κι έντυπωσιακό χορό! Οί ομοιόμορφες κινήσεις των χορευτών και οί συνεχείς μετακινήσεις των κινηματογραφιστών και φωτορεπόρτερς μέχρι το σούρουπο υπό τον γλυκό ήχο του κλαρίνου και των λοιπών οργάνων, που ήταν εγκαταστημένα στο κολούρι κάτω απ' τον γυριστό κι επιθλητικό πλάτανο, έκαναν πολλούς να κλαίνε πραγματικά, από συγκίνηση.

Ήταν ομολογουμένως μια μέρα (ή 15.8.79) πανηγυρική, γραφική, παραδοσιακά άναεωμένη και ίσως άνεπανάληπτη!

Κατά το σούρουπο ενώ τα πραγματικά διαλεγμένα λεβεντόκορμα παιδιά — οί φουστάνελλοφοροί — τό γύρισαν σέ λεβέντικους δημοτικούς χορούς που παρακολούθησαν άσφυκτικά οί θεατές πανηγυριστές, έπεφτε θροχή συγχαρητηρίων στους οργάνωτές.

Γιά πολλές ώρες έρχονταν ό άπόηχος του δημοτικού μας τραγουδιού.

«Ψηλά στην Κωστήλάτα, στά

κρύα τά νερά, χορεύουν τά κορίτσια μέσ' τά Θωδωριανά».

Πλούσια είναι ή ιστορία των πανηγυριών σ' όλα τά τζουμερκοχώρια.

Στά χρόνια τή πολύχρονης σκλαβιάς, τά λαϊκά μας πανηγύρια βοήθησαν για τό ξεσκάθωμα τής φυλής. Στά πανηγύρια άντάμωναν οί σκλαβωμένοι ραγιαδες, κι' οί προεστοί κι' άλλαξαν γνώμες για τή δράση των κλεφτών. Μιλούσαν άφοβα για τή λευτεριά και μέσα στο ξεφάντωμα και στο γλέντι ξενοούσαν τά θάσσανα τής σκλαβιάς. Μάλιστα τόσο ένθεάρρυναν που φοβέριζαν και τ' άποστάσματα που έστελναν οί Τοῦρκοι για τήν τάξη! τούς έλεγαν και γουρνομῶτες «σκυλιά» (όπως γράφει ό συμπατρ. Φ. Κολοβός).

Στά πανηγύρια ροδόλαγαν κι' οί λεβεντόκορμοι κλέφτες και χόρευαν άρματωμένοι.

Τά πανηγύρια μας έκτός απ' τον κύριο σκοπό τής αλληλογνωριμίας, τής άντάμωσης και τής διασκέδασης ήταν και είναι ακόμα σήμερα και τό νυφοπάζαρο.

Στά πανηγύρια θγαίναν καλοφορεμένες ντροπαλές και χαμηλοβλεπούσες οί νεράιδες του χωριού νά τις νυφοδιαλέξουν τά παληκάρια.

Έκεί στο Μεσοχώρι, στην όμορφη πλατεία του χωριού, φαίνεται ένα όμορφος, λαμπροφορεμένος κόσμος, ένας όμοιαισμένος χαρούμενος με τοπικές παραδοσιακές στολές που συνεχίζει τή παράδοση του!... Π.Σ.

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

ΤΩΡΑ, ΘΑ ΜΑΣ ΚΑΝΟΥΝ ΚΑΙ ΝΤΑ...

ΣΥΝΕΧΕΙΑ από τη σελίδα 1 που στο πόλεμο καθώμαστε και κλιόθουμε τ' αυγά μας. Έμεις είμαστε Έλληνες και τά δίνουμε όλα για τήν Εύρώπη.

Κι' ό ταλαιπώρος ό εργαζόμενος έγραψε: τρία τά κρατούμενα.

— Κι' έχει ό Θεός. Και μή χειρότερα νά λές.

— Άκου άνεμόμυλο και λίγχο στά 2000 Μ.Χ.

Μπράβο κύριοι συνεταίροι ειλικρίνεια που τήν έχετε!

Μπράβο κύριοι Έλληνα ή-θελές τα και παθές τα, νά σά-πίζουν τά ροδάκινα, νά ξινίζουν τά σταφύλια σου, και τρέχα νά βρεις πελάτες. Και ποῦσαι άκόμα, πίσω έχει ή άχλάδα τήν ούρά. Θά μῶς κάνουν τώρα και Ντά φίλε που ξεπορτίσαμε για λίγο. Τόσο δουλι.

Ε! σταμάτα τίς παροιμίες γιατί σέ λίγο θά σ' άκούω νά λές:

«Στεννή μου γνώση νά λές».

Κοιναγορίτες, σιαπού μῶς πάτε; Σιαπού μῶς οδηγείτε; Ξεχάσατε και κάνετε λογαριασμό χωρίς τον ξενοδόχο Ρωμίο. Τί σῶς χρειάζεται σάν τάχει όλα δέν τό σκωτίζατε.

Ν-ς

Η ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑ ΤΩΝ ΑΘΗΝΑΪΚΩΝ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ

Τόν περασμένο μήνα ή μέση κυκλοφορία των Αθηναϊκών εφημερίδων στην περιοχή τής πρωτεύουσας είχε ως εξής:

ΝΕΑ	147.060
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ	88075
ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ	93087
ΒΡΑΔΥΝΗ	44799
ΒΗΜΑ	28200
ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ	33330
ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ	17468
ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ	17684
ΕΛ. ΚΟΣΜΟΣ	11172
ΕΣΤΙΑ	8090
ΑΥΓΗ	8259

ποτέν θά Δραχμὲν Αποκρίνεται

ΨΥΓΗ — ΚΛΙΜΑΤΙΣΜΟΣ
AIR CONDITIONS
ΜΕΛΕΤΕΣ — ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΕΠΙΣΚΕΥΕΣ ΠΑΝΤΟΣ ΤΥΠΟΥ ΨΥΓΕΙΩΝ
ΤΣΟΥΦΗΣ ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΚΑΙ ΣΙΑ
ΠΕΙΡΑΙΩΣ 4 — ΟΜΟΝΟΙΑ — ΤΗΛ. 52.33.131

Ή ιστορία μας σήμερα δέν δέν είναι μιά αλλά περισσό-τερες. Όλες όμως έχουν σάν θέμα τό κλέψιμο που γινόταν μεταξύ των χωριανών μας για τήν προμήθεια... κατά κύριο λόγο πραγμάτων που έχουν σχέση με τήν διατροφή όπως λόγου χάρι, φρούτα, λαχανικά, κοτόπουλα και ένα σωρό γεννήματα...

Τό φαινόμενο τής κλοπής ή καλύτερα τής κλεψιάς είναι πανάρχαιο και όπωσδήποτε έφευρεση των πονηρών... γιαυτό δέν πασχίζω νά σῶς πείσω ότι σῶς λέω κάτι καινούργιο. Θέλω όμως νά θυμίσω τον τρόπο που γίνονταν οί κλεψιάς που πολύ πιθανό νά γίνονται και σήμερα με τον ίδιο τρόπο... Ό τρόπος λοιπόν αναδύει χιούμορ και πρέπει νά σῶς τον πῶ ὥστε νά πονηρέψετε ὅσοι δέν έχετε σχετική πείρα...

Άρχίζω λοιπόν με τά ΚΟΤΟΠΟΥΛΑ.

Είναι γνωστό ότι τά κοτόπουλα στο χωριό μας ήταν ελεύθερα στά χωράφια και άμα κανένα ξεστράταγε και έφαγνε για τροφή στα χωράφια των γειτόνων, ό κλεφτοκοτάς γείτονας άρχιζε τό κυνηγητό μέχρι νά κουράσει τό κοτόπουλο και νά τό αναγκάσει νά λουφάξει μέσα στις λαγκαδιές ή στους βατοθάμνους. Τό πλησίαζε, τό άρπαζε και για νά μή έχουμε φασαρίες, ντόρο και προδοτικά σκουζοκακίσματα τα τούστριβε τό λαρύγγι και έτσι ζστό που ήταν του μάδαγε τά φτερά. Τά φτερά όμως έπρεπε νά κρυφτούν καλά γιατί ή παραμικρή ύπόνοια ξεκίναγε παρατήρηση που δέν μπορούσες νά ξέρεις πού θάφτανε. Τά μῶζε λοιπόν και τάρριχνε στο κτήμα ή στο λόγγο του γείτονα νοικοκύρη και περίμενε τήν αντίδρασή του. Πολλές φορές όμως οὔτε φωνή, οὔτε παράπονο άκούγονταν από τον νοικοκύρη, ὅποτε ό κλεφτοκοτάς προκαλούσε τήν κουβέντα:

— Έ Κῶτισο, τί έγινε φές βράδυ άκουσα γαυγίσματα δυνατά τής κανέλλως και τής δικής μου αλλά και κάτι σκουζοκακίσματα από τό κοτέτσι.

— Άλ'πού, αλ'πού Νάσιο. Είδα φτερά ματωμένα, μ' άρ-μ' άρπαξε δυό πλακίδες...

ΤΑ ΚΑΜΠΡΟΛΑΧΑ ΝΑ. Στο βαρκό συνήθως φύτευαν τέτοια λαχανικά και είχαν και απόδοση. Άμα έρχόταν ό καιρός του τρύγου ό κλέφτης έπαιρνε τήν σάκινα, ένα μακρύ μαχαίρι, σάν ξίφος, και πολύ πρωί χαράματα ή άργά τό βράδυ με τό φεγγάρι έμπαινε στο χωράφι νά πάρει τήν μερίδα του. Έκανε προσπάθεια νά μή τά κόψει με τήν σειρά, αλλά άραιά που που ὥστε ν' άποφύγει τον στόχο. Ή έξυπνάδα ήταν στο ότι δέν τάκοβε στο κοτσάνι αλλά έμπηχνε τό μαχαίρι από τά πλάγια μέσα στο χῶμα και έτσι τό έκοβε στο κοτσάνι κάτω από τό χῶμα, άφηνε δέ τή ρίζα σάν ύψαλο που τήν σκέπαζε με λίγη χλωιτάκι για παραλλαγή...

Ό νοικοκύρης έδλεπε ν' άραιώνουν μῶς δέν φανταζόταν τήν διακριτικότητα του κλέφτη και έτσι έμενε πάντα με τήν άμφιβολία και τήν άπορία τι παθαίνουν τά διαδία και άραιώνουν...

ΚΑΡΠΟΥΖΙΑ — ΠΕΠΟ-

ΝΙΑ. Έδώ τό κλέψιμο γινόταν άντιληπτό γιατί τά μποστάνια οί νοικοκυραίοι τά παρακολουθούσαν μέρα με τήν μέρα, τά μέτραγαν, τά καμάρωναν και περίμεναν νά ώριμάσουν. Άλλά ό άγουροφάγος κλέφτης προλάβαινε τον ώριμοφάγο νοικοκύρη με έπιδρομή στο μποστάνι τήν κατάλληλη στιγμή άφού προηγούμενος και από άπόσταση έκανε τήν σχετική άναγνώριση... Έδώ ό κλέφτης είχε ένα πρόβλημα. Δέν μπορούσε νά κλέψει πῶς πολλά από δυό. Γνωστό άλλωστε ότι δυό καρπούζια σέ μιά μασχάλη δέν κρατιούνται. Υπάρχει θά μου πείτε και τό σακί. Ναι, αλλά κλεψιά σημαίνει πῶτα-πῶτα πονηριά και έξυπνάδα και ποτέ άποκάλυψη και ύστερα ή πλεονεξία οδηγεί τον κλέφτη στην καταστροφή. Σάν τό σκυλί στ' άμπέλι δηλαδή... Γινόντουσαν και χονδρότερες κλεψιάς. Είχαν στόχο κανένα μανανάκι, κατσικάκι ή ζυγούρι, κανένα μισοχαράκι πολλές γεννήματα αλλά νομίζω ότι σφόδρες ὀλόκληρα άμπάρια με σο χοντραίνει ή κλεψιά τόσο σπανίζει τό φαινόμενο. Είναι οί μεταβλητές άντιστρόφως ανάλογες ὅπως λέμε έμεις στα οίκονομικά μαθηματικά...

ΚΙΜΩΝ ΜΗΑΡΤΖΩΚΑΣ

Ο ΑΡΑΧΘΟΣ ΠΑΝΤΟΥ...

Άμδούργο 13.7.79
Κύριοι διευθυντή του ΑΡΑΧΘΟΥ, Καλημέρα σας,
Τήν εφημερίδα σας τήν παίρνουμε συνεχώς, σῶς εύχαριστούμε. Με σημερινή ήμερομηνία σῶς έστειλα ταχυδρομική έπιταγή με (100) εκατό Γερμανικά μάρκα για συνδρομή και ένίσχυση τής εφημερίδας μας ό «Αραχθος».

Με θερμούς χαιρετισμούς
ΝΤΙΝΟΣ Ι. ΚΑΜΠΡΗΣ

Άμδούργο Γερμανίας
Εύχαριστούμε θερμά τον συμπατριώτη μας Ντίνο Καμπρή για τή συνδρομή και ένίσχυση που μῶς έστειλε. (Σ.Σ. και άλλες εφημερίδες στάλθηκαν στο έξωτερικό σ' άλλους πατριώτες αλλά, οὔτε φωνή, οὔτε... δραχμή...).

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΖΥΓΟΥΡΗΣ	Δραχ. 200
ΘΕΟΦ. ΜΠΟΜΠΟΛΗΣ	» 200
ΒΑΣΙΛΗΣ ΜΑΝΟΣ	» 200
ΓΙΑΝΝΗΣ ΖΕΡΒΑΣ	» 200
ΑΝΤΩΝΗΣ ΔΟΥΚΕΤΗΣ	» 200
ΒΑΣΙΛΗΣ ΤΟΣΚΑΣ	» 200
ΔΗΜΗΤΡΗΣ Χ. ΚΑΛΙΑΚΑΤΣΟΣ	» 200
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΘΕΟΧΑΡΗΣ	» 200
ΝΙΚΟΣ ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ	» 500
ΝΙΚΟΣ ΚΙΤΣΟΣ 'Ιερέας	» 200
ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΡΑΧΙΩΤΗΣ	» 200
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΜΑΝΟΣ	» 300
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ	» 200
ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΣ	» 200
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ Γ. ΠΑΠΑΣ	» 200
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΧΡΙΣΤΟΓΙΑΝΝΗΣ	» 200
ΕΛΛΗ ΚΩΤΣΗ	» 200
ΣΩΤΗΡΗ ΓΚΟΤΣΗ	» 300
ΣΟΦΙΑ ΜΑΡΓΑΡΙΤΗ	» 500
ΝΤΙΝΟΣ ΚΑΜΠΡΗΣ	» 2000
ΚΙΤΣΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ	» 200
ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΦΟΥΚΑΣ	» 200
ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΣΑΠΑΛΗΣ	» 300